

Muhsin Muhamed Salih,

Prijevod s arapskog dr. Hajrudin Balić

POLITIČKI ISLAM - KORAK NAZAD KA SKOKU NAPRIJED

Analiza pobjede muslimanske braće u Egiptu i vojnog udara koji je kasnije izvršen nad demokratski izabranom vladom i predsjednikom Egipta, političkih tokova u arapskom svijetu i fenomena umjerenih islamsita u politici.

Varaju se oni koji se radovaše i slaviše zbog, kako kažu, propasti *političkog islama* nakon vojnog udara u Egiptu. Plesači i pjevači na koje je različita mediska propaganda itekako uticala ne trebaju hitati da sahrane i likuju navodnoj propasti. Oni očigledno nisu spoznali znake Uzvišenog Allaha u svijetu, niti historijske tokove.

Prije nego uđemo u elaboriranje, želim da ukažem na dvije stvari:

Prva:

Kada je u pitanju termin „Politički islam“; ovaj termin je nastao na Zapadu i koristi se kao najadekvatniji kako bi se njime ukazalo na željeno značenje. Mi vjerujemo da je islam islam, bez neophodnosti da mu se dodaju atributi poput: politički ili neki drugi. Ne postoji islam apolitički. Jednostavno islam je cjelovit, sveobuhvatan sistem življenja u svim segmenatima društvenog, političkog, ekonomskog, religijskog, obrazovnog djelovanja. Dakle, politička dimenzija je neotuđivo svojstvo ove vjere.

Analiza će se odnositi na dominantnu struju među islamsistima a to je srednja, umjerena struja koja predstavlja kulturološki fenomen. Ona je u stanju da učestvuje u pluralističkom uređenju ne koristeći nasilne metode u komunikaciji sa ostalim članovima društva.

Druga:

Vojni udar u Egiptu predstavlja vrh talasa koji ima za cilj gušenja tkz. procesa *arapsko proljeće*, i povratak ostataka režima i ustanova prijašnjih vlastodržaca. Ovo se sprovodi koristeći različite metode uz podršku i savezništvo sa međunarodnim i regionalnim centrima za čiju budućnost, opstanak i interese reformatorski procesi predstavljaju opasnost.

Oni su spoznali da je *politički islam* generator promjena, da pridobija povjerenje širokih masa na slobodnim izborima. To je osnovni razlog što je ova struja (muslimanska braća paradigma iste) na meti, što je osnovna pozadina vojnog udara u Egiptu.

Siptomatično i vrlo primjetno je da se vojni udar u Egiptu dešava u isto vrijeme, dakle, sinhronizovano sa napadima na islamiste u Tunisu, Jemenu, Maroku, gušenjem opozicije u Siriji, pritiscima na Tursku, istovremeno vodi se oštra medijska kampanja protiv Islamskog pokreta Hamas, zatezanje obruča oko pojasa Gaze, zatvaranje jedinog graničnog prelaza Refh iz Palestine prema Egiptu, kao i rušenje tunela između Egipta i Gaze.

Propagandom se želi ukazati da je takozvani politički islam doživeo težak udarac u Egiptu, a istovremeno trpi pritiske, teškoće i opstrukcije u drugim državama, što navodno dovodi do njegovog slabljenja i propasti. Međutim, imajući u vidu svjetsku stabilnost, strateške političke tokove, kao i prirodu regiona i ljudi koji tu žive, sve ukazuje da će se *politički islam* ponovo vratiti, još jači i energičniji sa većom podrškom širokih masa, kadar da proizvede reforme i predvodi političke aktivnosti u regionu.

Najznačajniji pokazatelji koji na ovo ukazuju su:

Prvo:

Struja koja kao svoju osnovu za djelovanje uzima islam kao misao, praksu, način življenja je ona koja predstavlja krucijalnu, duboku, čvrstu osnovu koja ima svoje korijene u Arapskom i islamskom umetu. Revolucionarni reformatorski duh ovog umeta seže do prvog hidzretskog stoljeća koji se ogledaše u revolucionarnim poduhvatima Husejna b. Alija, Abdullaha b. Zubejra, Abdurahmana b. El-Eša'ata i koji do danas nisu nestali.

Novije doba taskođer svjedoči da je jedini odbrambeni faktor od zaostalosti masa, kolonijalnom ropstvu država, upravo islam. Da je oslobodilački potencijal i pokretač masa po prirodi islamski. Vehabije na Arapskom zalivu, Mehdije u Sudanu, Senusije u Libiji, pokret šehida Ahmeda Hana u Indiji, Bin Badis i drugi u Alžiru, pokret Muslimansko bratstvo i Džema'a islamije u Indiji, Nursije u Turskoj, i mnogi drugi su nastali podstreknuti ovom reformatorskom strujom. Ovaj se trend ne može marginalizirati niti iskorijeniti, zato što je jednostavno on najkompaktibilniji sa vjerskim, nacionalnim, psihološkim, sociološkim, kulturološkim, civilizacijskim korijenima ljudi na tim prostorima. Ovo i zbog toga što su vrijednosti i ideali takvog pokreta identični onima koji krasi muslimanske i arapske narod bez potrebe za dodatnim ulaganjem i trudom.

Ovo pojašnjava kako da se nakon pada diktatorskih režima tako brzo uspostavi slobodarstvo. Ovakvi pokreti, posebno oni umjereni, velikom brzin pridobiju povjerenje širokih masa i postižu odlične rezultate.

Drugo:

Nakon katastrofe koja se desila 1967. Godine, kada su cionisti zauzeli preostalu teritoriju Palestine, dijelove Sinaja i Golanske visoravni, postalo je posve jasno koliko su štetni volni režimi, nacionalistički pokreti, levičarke struje. Jedino su se islamisti tada suprostavili što nedvosmisleno ukazuje na njihovu dosljednost.

Istina, nekada tu i tamo, bude i propusta zbog slabosti i grešaka islamista, kao i torture i pritisaka od strane totalitarnih režima, ali općenito, taj način je u usponu i jedino je održiv i uspješan, unatoč okolnostima u kojima djeluje. Islamistički pokreti su uspjevali da sačuvaju povjerenje širokih muslimanskih masa u većini islamskih država.

Treće:

Od kada je ovaj umet izgubio civilizacijsko kormilo poslije iperijalističkih pohoda, jevrejske opsade Palestine i podijeljenosti, muslimanski svijet proživljava stanje agonije. To je umet koji traži svoj identitet, način da povрати svoju vitalnost, prepород i svoj položaj koji je imala na svjetskoj pozornici među narodima. Naš problem nije ekonomske prirode iako je ekonomski problem jedan od evidentnih. U mnogim arapskim državama od kojih su i one koje je zadesilo arapsko proljeće ljudi ne umiru od gladi, naprotiv, mnogi umiru od prezasićenosti i bolesti uzrokovanih unošenjem viška hrane. Međutim, mnogi umiru svakodnevno i to na stotinu puta zbog poniženja, ugnjetavanja i osjećaja nepravde koja im se čini.

Protekli period je pokazao da vojni, levičarski u svim oblicima, nacionalistički, sekularistički režimi, pa i monarhije nisu kadre da odgovore na izazove kakvi su identitet, jedinstvo, odbrana od cionističkih pretenzija. Jednio je ostao projekat modernih islamista koji još uvijek nije dobio svoju priliku u vođenju nacije.

Četvrto:

Islamistički pokreti su pokreti mladih, dok je vodeća elita kod sekularista, nacionalista i drugih u poodmaklim godinama života što ne dopušta da se regenerišu i osvježavaju. Islamske stuje su najrasprostranjenije među studentima, obrazovanom klasom, i sindikalcima, što znači da će oni za nekoliko godina biti na položajima u političkom, ekonomskom i medijskom prostoru. Dakle, svjedočimo razmjenu generacija.

Peto:

Vojni udar u Egiptu je, i pored žrtava i represivnih postupaka, možda i milost Svevišnjeg Gospodara. Revolucija u Egiptu, kao i u Tunisu, Jemenu, nije bila upotpunjena, nije obezbjedila neophodne faktore koji će joj obezbjediti opstojnost. Nije se desila traziciona lustracija, uspostava ustanova za zaštitu tekovina revolucije, adekvatno ophođenje spram neprijateljski nastrojenim medija, kao i adekvatno djelovanje u zaštiti od opstrukcija u strukturama državnog aparata. Islamisti su se došli u situaciji bez stvarnih reformskih kapaciteta. Vojska se uključila da apsorpira tekovine revolucije i preusmjeri ih u njima željenom pravcu gušeći sve faktore

koji bi doveli do njenog stvarnog uspjeha. Islamisti su pokušali primjeniti program preko institucija a koje su ustvari sve činile da ne uspiju i propadnu. Oni su primijenili postupnost u reformi tih institucija, vjerujući i želeći da je srazmjerno reformišu na miran i fin način. Međutim, platili su visoku cijenu ovakvog ponašanja u vremenu kada treba nastupiti u duhu revolucije. Da, izgubili su određenu popularnost kod svijeta, nisu uspjeli da sprovedu svoje programe, ali Uzvišeni Allah je svima pokazao kontra- revoluciju. Postalo je jasno ko im je sve bio prepreka na tom putu, kakvesu bile njihove spletkes, koliko je enorman uticaj na državni aparat i ustanove od strane tih struktura. Sve ovo jasno ukazuje na neophodnost ponovne revolucije.

Šesto:

Islamisti su poslali civilizacijsku poruku svijetu kako se čuvaju tekovine demokratije, i mogućnosti promjene vlasti na miran način, kako se realizuju demokratski izbori. Postigli su veliki uspjeh na pet meridijana uspostavivši ustavnu deklaraciju, parlament, vijeće šura, predsjedništvo, ustav. Sve ovo kroz demokratske slobodne- fer izbore. Odrasili su jasno volju egipatskog naroda. U vrijeme vlasti predsjednika Mursija nije zabilježen ni jedan slučaj političkog zatvaranja. Mediji su neprestano širili nepovjerenje, neistine i podvale , čak i oni državni. Nije zabilježena opstrukcija niti pokušaj zatvaranja medija od strane Muslimanske braće, uprkos svemu što smo naveli. Spaljivana su sedišta muslimanske braće, ubijani njeni članovi, izgledalo je kao da su oni potlačena strana a bili su na vlasti. Islamisti su nastavili davati primjer i nakon vojnog udara. Pokazali su da i dalje uživaju popularnost širokih masa. S druge strane, vinovnici državnog udara pokazuju svoje pravo lice i otkrivaju se njihove manipulacije i dezauvisanje javnosti na temu demokratije. Preduzeli su represivna sredstva zastrašivanja, podmetanja i širenja mržnje. Nemaju kapaciteta da uzmu u obzir i druga shvatanja. Zabranili su suprostavljene televizije. Sproveli su neviđene mjere torture i linča nad pripadnicima islamske struje, i svih onih koji im na bilo koji način oponiraju. Prolivena je krva stotina i hiljada ljudi i sprovedeni su zločini nad nedužnim – mirnodopskim demonstrantima. Uhapšeno je hiljade neistomišljenika. Izmišljene su optužbe na račun uglednika i lidera.

Sve ovo ukazuje na neuspjeh vojnog udara i njihovih saveznika da primijene civilizacijske norme u društvu. Ukazuje na njihov nedostatak demokratskih kapaciteta, strah da istina dopre do širokih masa. Strah od činjenice da će islamisti ponovo dobiti povjerenje ako se primjene civilizacijski i demokratski principi. Zbog ovakvog ponašanja pučista, povećala se kod naroda popularnost i saosjećanje prema islamistima. Također se povećala vitalnost i aktivnost drugih omladinskih organizacija koje se trude da očuvaju ustavni legitimitet i demokratski kurs.

Sedmo: Postupci vojnih pučista sami po sebi znače priznanje nemoći da se pobijede islamske snage na demokratskim slobodnim izborima. Represivni metodi spram neistomišljenika, posebno spram Muslimanske braće, ukazuje da pučisti i njihovi saveznici preferiraju tenkove umjesto glasačkih kutija. Oni pripremaju nekakve izbore, ali po njihovim pravilima. Da nije tako, sačekali bi samo nekoliko mjeseci koliko je bilo do održavanja redovnih pralamentarnih izbora na kojima bi bila zagarantovana pravila demokratije, gdje bi mogli da ponude svoj politički program egipatskom društvu.

Osmo: Djelatnosti vojne hunte u Egiptu su ograničene i neodržive, posebno po pitanju islamista. Pokušaj da se povrati stari diktatorski totalitarno režim, ali sa novim licem, uz permanentno omalovažavanje islamista je razotkriven. To neće voditi ničemu osim ponovnom buđenju masa u još višim razmjerama što će dovesti do definitivne korijenite propasti bivšeg režima i njegovih institucija.

Postoji i ustaljeni demokratski pristup, a to je da se islamistima omogući formalno učešće na izborima i to nakon što im se sasječu krila koji, ako bi bio omogućen od strane Vojnih vlasti. Ovaj opcija, iako izgleda podmukliji ubrzo će biti jasana. Očigledno je da će navodni demokratski pristup značiti samo davanje legitimiteta za preuzimanje vlasti od strane pučista iz redova vojske i njihovih saveznika koji bi da nasilno narod drže u potlačenosti i korupciji.

Pored ovih, vojna vlast će se suočiti i sa drugim izazovima i krizama od kojih su najizvjesnije: nedostatak identiteta, demokratski legitimitet, razvoj, korupcija, tiranija, itd.

Opcija da se sprovede demokratski proces i izađe na slobodne izbore, koje obećava vojna vlast i njihovi pomagači, je prilika da se islamisti ponovo vrate na vlast. Ostaje neizvjesno da li će oni priznati rezultate i to dozvoliti, da li će islamisti ponovo dobiti šansu ili će izvršiti novi vojni udar obzirom da djeluju izvan demokratije, volje naroda, van institucija sistema?

Deveto:

Čovjek je u ovom regionu razbio barijeru straha. Diktatorski režimi koje je historija prevazišla nisu u stanju da vrijeme povrate u nazad. Ovakvi sistemi su usamljen primjer na zemljinoj kugli u današnje vrijeme. Iako je dovoljno resursa kojima se oni hrane, neće biti u stanju da zaustave nastojanje naroda da postignu slobodu i dostojanstvo. To su pokazatelji koji nam ukazuju da će, prije ili kasnije, narod svojevrijedno odlučivati i birati svoj put. Ovo znači da će islamisti imati ključnu ulogu i da će se povratiti na scenu prije ili kasnije.

Deseto:

Islamisti nisu meleki, mogu griješiti i ispravno postupati, posrnuti i naučiti. Udaljeni su sa državne vlasti i njenih ustanova na desetine godina, preživjeli su pokušaj marginalizacije, i bilo im je potrebno izvjesno vrijeme da se prilagode za upravljanje državnim sistemom. Povratak njihovih prava ogledao bi se i u tome da budu na zasluženim funkcijama kako bi pokazali svoje znanje i umijeće.

Dosadašnje iskustvo ukazuje da bi Islamsisti trebali poduzeti sljedeće:

Da budu otvoreniji prema ostatku zajednice jasno im predstavljajući svoje programe

Da ubijede manjinske skupine drugih konfesija u civilizacijsku prirodu njihovog progarama, i da im ponude partnerski odnos u nacionalnim pitanjima.

Da nastoje iskoristiti sve raspoložive resurse.

Ostvarivanje partnerstva i savezništva tako što će se formirati nacionalne asocijacije za zaštitu tekovina revolucije i sprovođenje demokrat-

skog procesa u zemlji.

Pronalaženje odgovarajućih-efikasnih metoda za koordinaciju državnim službama.

Postizanje bolje saradnje sa regionalnim i međunarodnim faktorima.

Udar u Egiptu je teška lekcija islamistima, ali je i istovremeno i neprocjenjivo vrijedna lekcija. Spoznali su ko su im prijatelji a ko neprijatelji, šta su im prednosti a šta slabosti. Nadamo se da je Uzvišeni Allah dopuštanjem ovog čina (prevrat u Egiptu) htio da od islamista ispliva ono što je najbolje, a otpadne ono što je loše kako bi se uzdigli do potrebnog nivoa i preuzeli vođenje države i društva- kadri da se nose sa problemom Izraela, spletkama zapada na ovom području itd.

Zbog toga se može na njih odnositi i smisao ovog Kur'anskog ajeta: ***Ne shvatite to kao zlo, to je za vas dobro!***

Zato, talas koji se obrušio na islamiste u Egiptu je korak unazad ka skoku naprijed!